ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Ա. ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտի տնօրեն, ՀՍՍՀ գիտության վաստակավոր գործիչ, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հայկական Սովետական Հանրապետության հիմնադրումը մեծ իրադարձություն էր ոչ միայն հայ ժողովրդի, այլև ամբողջ աշխարհի առաջադեմ մարդկության համար։ Հայ ժողովրդի համար այդ իրադարձությունը նշանակում էր ազգային ազատագրության, ազգային պետականության վերականգնման, ազգային ինքնուրույն զարգացման սկիզբ։ Հայ ժողովրդի համար այդ իրադարձությունը նշանակում էր նաև ազգային ինքնության պահպանման, ազգային մշակույթի զարգացման, ազգային ավանդույթների վերածնության սկիզբ։ Հայ ժողովրդի համար այդ իրադարձությունը նշանակում էր նաև ազգային ինքնության պահպանման, ազգային մշակույթի զարգացման, ազգային ավանդույթների վերածնության սկիզբ։ Հայ ժողովրդի համար այդ իրադարձությունը նշանակում էր նաև ազգային ինքնության պահպանման, ազգային մշակույթի զարգացման, ազգային ավանդույթների վերածնության սկիզբ։

Հայկական Սովետական Հանրապետության հիմնադրումը մեծ իրադարձություն էր նաև աշխարհի առաջադեմ մարդկության համար։ Հայ ժողովրդի համար այդ իրադարձությունը նշանակում էր ազգային ազատագրության, ազգային պետականության վերականգնման, ազգային ինքնուրույն զարգացման

საბჭოთა კავშირ-პოლონეთის სავაჭრო ხელშეკრულება

ა. წ. 19 თებერვალს მოსკოვში, სსრ კავშირსა და პოლონეთს შორის წარმოებული მოლაპარაკების შედეგად, რომელიც რამდენიმე კვირის განმავლობაში გრძელდებოდა, ხელი მოაწერეს შემდეგ ხელშეკრულებებს, რომელნიც სავსებით აწესრიგებენ სამეურნეო ურთიერთობას საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკათა კავშირსა და პოლონეთის რესპუბლიკას შორის: სავაჭრო ხელშეკრულებას, შეთანხმებას საქონელბრუნვისა და კლირინგის შესახებ.

ამ ხელშეკრულებათ საბჭოთა კავშირის მხრით ხელი მოაწერა სსრ კავშირის საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარმა ა. ი. მიქოიანმა, პოლონეთის მხრით — პოლონეთის რესპუბლიკის საგანგებო ელჩმა მოსკოვში ბ-ნმა ვ. გრჟიბოვსკიმ და მოლაპარაკების მწარმოებელი სავაჭრო დელეგაციის თავმჯდომარემ ბ-ნმა ტ. ლიხოვსკიმ.

სავაჭრო ხელშეკრულება წარმოადგენს პირველ საერთო პოლონეთ-საბჭოთა კავშირის საზეურნეო ხელშეკრულებას, რომელიც დაფუძნებულია უმეტესი მფარველობის პრინციპზე და შეიცავს მთელ რიგ ძირითად დადგენილებებს, რომელნიც ეხებიან საქონელბრუნვას და საზღვაო ტვირთზიდვას.

შეთანხმება საქონელბრუნვის შესახებ ითვალისწინებს სავაჭრო ოპერაციების მნიშვნელოვნად გაფართოებას ორივე ქვეყანას შორის, ამასთან სსრ კავშირიდან პოლონეთში უმთავრესად გატანილი იქნება: ბამბა, ბამბის ნარჩენები, ბეწვეული, აპატიტები, თამბაქო, ბარგანეცი, ასბესტი, გრაფიტი და სხვ. თავის მხრით, პოლონეთი საბჭოთა კავშირში შემოზიდავს ქვანახშირს, შავ ლითონებს, თუთიას, ჭსოველებს, საფეიქრო მანქანებს, გამოყვანილ ტყავს, ვისკოზას და სხვ.

და, ბოლოს, შეთანხმება კლირინგის შესახებ ითვალისწინებს, რომ საქონელბრუნვისა და სხვა ხარჯების გადასახდელის შეტანა იწარმოებს ურთიერთ ანგარიშსწორების გზით, რაც მოხდება პოლონეთის საანგარიშსწორო ინსტიტუტის მეშვეობით. (საკდისი).

დამთავრდა მეორე ხუთწლედის სესხის მოგებათა მე-10 ტირაჟი

პერმი, 19 თებერვალი (საკდისი). 18 თებერვალს დამთავრდა მეორე ხუთწლედის სახელმწიფო სესხის (მეოთხე წლის გამოშვება) მოგებათა მე-10 ტირაჟი. გათამაშებულ იქნა 1.130 ათასი მოგება 184.420 ათასი მანეთისა.

უახლოეს დღეებში ოფიციალური ცხრილი დაიბეჭდება ცენტრალურ გაზეთებში. მოგება განაღდებულ იქნება იმ ცხრილების საფუძველზე, რომლებიც მოთავსდება გაზეთ „პრავდაში“, „იზვესტიაში“, „ტრუდში“ და „ფინანსოვაია გაზეტაში“.

„სედოვმა“ გაჩაჩახა 86 პარაღელი

ყინულმჭრელ „სედოვის“ გემბანი, 20 თებერვალი. დღეს ყინულმჭრელმა „სედოვმა“ გადალახა 86 პარალელი. ღამის 1 საათზე გემის ადგილსამყოფელი განისაზღვრებოდა ჩრდილოეთის განედის 86 გრადუსისა და 02 წუთის და აღმოსავლეთის გრძედის 119 გრადუსისა და 15 წუთის კოორდინატებით.

ყინულმჭრელი „სედოვი“ განაგრძობს გზას ჩრდილოეთისაკენ.

მზადება წითელი არმიისა და წითელი სამხედრო-საზღვაო ფლოტის XXI წლისთავისათვის

ლენინი და სტალინი წითელი არმიის ორგანიზატორები არიან

ჩვენი ქვეყნის შეიარაღებულ ძალას აშენებდა ბოლშევიკების პარტია ლენინისა და სტალინის ხელმძღვანელობით.

ჯერ კიდევ 1905 წლის რევოლუციის წინ ჩვენი პარტია ჰქმნიდა მებრძოლ მუშათა რაზმებს. ლენინი და სტალინი, სულისჩაძდგმელები და ორგანიზატორები პროლეტარიატის ბრძოლისა ექსპლოატატორთა წინააღმდეგ, გვასწავლიდნენ, რომ მუშათა კლასს შეუძლია ხელთ იგდოს ძალაუფლება და მოსპოს კაპიტალისტთა და მემამულეთა წინააღმდეგობა მხოლოდ შეიარაღებული ძალით. პროლეტარიატის პირველი შეიარაღებული რაზმები — მებრძოლი რაზმები ფაბრიკებსა და ქარხნებში 1905 წელს—ყველაზე მოწინავე და თავგანწირული მუშებისაგან შესდგებოდნენ. ლენინი პირადად ადევნებდა თვალყურს მათს მომზადებასა და შეიარაღებას.

ოვითმპყრობელობის დამხობის შემდეგ 1917 წლის თებერვალში ლენინი და სტალინი დაუღალავად ეწეოდნენ პროლეტარიატის შეიარაღებას და ამზადებდნენ მას მომავალი ბრძოლისათვის ძალაუფლების ხელში ჩასაგდებად. ბოლშევიკების მიერ შექმნილმა წითელმა გვარდიამ უდიდესი ისტორიული როლი შეასრულა კაპიტალისტთა ხელისუფლების დამხობის საქმეში 1917 წლის ოქტომბერში.

1918 წლის დასაწყისში საბჭოთა რუსეთი გარემოცული იყო ინტერვენტებისა და თეთრგვარდიელების მიერ. ამ ურდოებთან ხანგრძლივი შეიარაღებული ბრძოლისათვის საჭირო იყო რეგულარული წითელი არმიის მძლავრი შეიარაღებული ძალები. 1918 წლის 28 იანვარს ვლადიმერ ილიას-ძემ ხელი მოაწერა დეკრეტს წითელი არმიის შექმნის შესახებ.

წითელი არმია იშვა და მტკიცდებოდა სამოქალაქო ომის ცეცხლში, როგორც პროლეტარიატის დიქტატურის არმია, როგორც სოციალიზმისათვის მებრძოლი ხალხის შეიარაღებული ავანგარდი. მას ჰქმნიდა ბოლშევიკური პარტია ტროცკისტებთან, ბუხარინელებთან და სხვა ჯურის გამცემლებთან და მოღალატეებთან გაიფორებულ ბრძოლაში.

ბოლშევიკების პარტიის საუკეთესო შვილები შეადგენდნენ წითელი არმიის ბირთვს, მის ფუძეს. პარტიის მთელი შემადგენლობის დაახლოებით ნახევარი—300 ათასი კომუნისტი—წითელი არმიის რიგებში იმყოფებოდა.

ლენინთან და სტალინთან იყრიდა თავს თავდაცვის ყველა ძალი. ლენინი, რომელიც უმაღლეს სამხედრო ორგანოს — თავდაცვის საბჭოს მეთაურობდა, მუშაობდა ჩვენი ქვეყნის შეიარაღებულ ძალთა ორგანიზაციის ყველა საკითხზე. ლენინი პირადად იხილავდა სამხედრო ოპერაციების გეგმებს. ლენინის უახლოესი თანაშემწე და მრჩეველი წითელი არმიის შექმნისა და განმტკიცების საქმეში ისე, როგორც ყველა სხვა საკითხში, ამხანაგი სტალინი იყო.

როდესაც ახალგაზრდა საბჭოთა რესპუბლიკა მწვავე სიმშილს განიცდიდა, ლენინმა ამხანაგი სტალინი გაჰგზავნა ცარიცინს, რათა მოეწყო პროლეტარული ცენტრებისა და წითელი არმიის მომარაგება სურსათ-სანოვაგით. ამხანაგმა სტალინმა ლენინის დავალება ბრწყინვალედ შეასრულა. ცარიცინის ლეგენდარული დაცვის ორგანიზაციით მან უბრწყინვალესი ფურცელი ჩასწერა სამოქალაქო ომის ისტორიაში.

პეტროგრადი საფრთხის წინაშე დადგა. ვლადიმერ ილიას-ძე პეტროგრადში ჰგზავნის ამხანაგ სტალინს. ბას პარტია ანდობს მოაწყოს პეტროგრადის დაცვა. რამდენიმე დღის შემდეგ იუდენიჩი სასტიკად დამარცხებულ იქნა და მისი ჯარის ნაშთები განდევნილ იქნენ ჩვენი ქვეყნის საზღვრებიდან.

ამხანაგმა სტალინმა შეიმუშავა დენიკინის განადგურების გენიალური სტრატეგიული გეგმა და პირადად ხელმძღვანელობდა შეტევას. დენიკინის რაზმები დამარცხებულ და გადაყრილ იქნენ შავ ზღვაში.

ამხანაგ სტალინის წინადადებით შეიქმნა 1-ლი ცხენოსანი არმია, რომელმაც ლეგენდარული სახელი მოიხვეჭა.

სამოქალაქო ომი ინტერვენტთა და თეთრგვარდიელთა ურდოების განადგურებით დამთავრდა. მაგრამ საბჭოების ქვეყანა წინანდებურად გარეშლილია მტრული იმპერიალისტური სახელმწიფოებით.

საბჭოთა მთავრობა, პარტია, პირადად ამხანაგი სტალინი გაწუწყვეტლივ ზრუნავენ ჩვენი ქვეყნის თავდაცვის განმტკიცებაზე. საბჭოთა ხალხმა ლენინ-სტალინის პარტიის ხელმძღვანელობით გაანადგურა ფაშიზმის ტროცკისტ-ბუხარინელ და გამარინკ-ბულენელ აგენტთა ჯაშუშური ბუდეები, იმ აგენტთა, რომელნიც ცდილობდნენ შიგნიდან შეერყიათ წითელი არმიის სამძლავრე. სტალინურმა ხუთწლედებმა წითელ არმიას პირველხარისხოვანი სამხედრო ტექნიკა მისცეს. წითელი არმიის ადამიანები არიან თავისი სამშობლოს ნაცადი პატრიოტები, რომელთაც მშვენივრად აქვთ ათვისებული უახლესი სამხედრო ტექნიკა და რომელნიც უსაზღვროდ ერთგულნი არიან თავისი ხალხის, პარტიისა და დიდი სტალინისა. თავისი უძლეველი სიმძლავრე, გამარჯვების მიღწევის მტკიცე და დაწყვეტილება წითელმა არმიამ ერთხელ კიდევ ცხადჰყო საზიზღარ იაპონელ სამურაებთან წარმოებულ ბრძოლაში ხასანის ტბასთან. გამარჯვების შეძახილით — „სამშობლოსათვის! დიდი სტალინისათვის!“ ჯაშუშარ ლომბეებით ეკვეთნენ მტერს წითელი არმიის მებრძოლნი. და მტერი შემუსრულ, დამარცხებულ, განდევნილ იქნა საბჭოთა წმინდა მიწა-წყლიდან. ბრძოლისათვის მუდამ მზად მყოფ ფხიზელ გუშაგად სდგას ხალხის შეიარაღებული ავანგარდი — წითელი არმია საბჭოთა მიწა-წყლის საზღვრებზე.

23 თებერვალს მუშურ-გლეხური წითელი არმიის, სამხედრო-საზღვაო ფლოტისა და შინსახკომის ჯარების მებრძოლნი, მეთაურები და პოლიტმუშაკები უდიდესი სიამაყის გრძნობით დასდებენ ფიცს თავისი სამშობლოს, თავისი ხალხისა და თავისი მუშურ-გლეხური მთავრობისადმი ერთგულებაზე, ფიცს დასდებენ ყოველ წუთს პარტიისა და მთავრობის პირველი დაძახებისთანავე თავს დაატყდნენ მტერს წითელი არმიის საბრძოლო ტექნიკის მთელი სიძლავრით. და ყველანი, ვინც კი გაჰბედავს თავს დაესხას ჩვენს სამშობლოს, დაუნდობლად იქნება განადგურებული იქ, საიდანაც იგი მოვა.

ჯ. ალექსანდროვი

საბრძოლო მომზადების ფრიადოსნები, სახალხო გემ „პარიზის კომუნის“ მესიგნალენი ნ. ქ. კროიტორი (ბრძანებას გადასცემს მეზობელ გემს) და ა. პ. ივანშინი (იღებს პასუხს). საკდისის ფოტოკორესპონდენტის ფოტოჩანახატი

ნითელარმიელური ფიცი—მტკიცე და უხეში იქნება

თბილისის გარნიზონის ნაწილებში, ისევე როგორც ამიერ-კავკასიის მთელ სამხედრო ოლქში და მთელ უძლეველ წითელ არმიაში, ჩვენი სახელოვანი მებრძოლები, მეთაურები, პოლიტმუშაკები და სამხედრო მსახურნი უკვე მზად არიან მტკიცე და უტეხი წითელარმიელური ფიცის მისაღებად.

ნაწილებსა, დანაყოფებსა და ქვედანაყოფებში ფიცის მისაღებად უკვეთ მომზადებისათვის გაშლილია წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის 21 წლისთავის სახელობის შეჯიბრება.

საზეიმო დღეების მოახლოების გამო გარნიზონის ნაწილებსა და დანაყოფებში უკვე შეუდგნენ გაშლილი შეჯიბრების შედეგების შემოწმებას. ყველგან მიმდინარეობს მებრძოლთა შემოწმება საბრძოლო და პოლიტიკურ მომზადებაში.

იმ ქვედანაყოფის წითელარმიელებმა, რომელსაც ამხ. ანდრიზანოვი მეთაურობს, საცეცხლო მომზადებაში საუკეთესო შეფასება მიიღეს. წითელარმიელები ამხ. ეგოროვი, ტატოვი, რამანოვი და სხვ. მიზანში ესროდნენ ფრიადზე.

ამხ. ვერნაგოროვის ქვედანაყოფში არ აღმოჩნდა არცერთი ისეთი წითელარმიელი, რომელსაც ფრიადზე არ შეესრულებინოს მიზანში თოფის სროლა და მაღალი შეფასება არ მიეღოს საბრძოლო ყუმბარების სროლაში. განსაკუთრებით კარგი შედეგები გვიჩვენეს წითელარმიელებმა—დაბელიანმა, ერმაკოვმა და მალიშევმა. დანაყოფის ასე კარგად მომზადებისათვის დანაყოფის მეთაურს ამხ. ვერნაგოროვს მადლობა გამოუცხადეს.

იმ ქვედანაყოფში, რომელსაც ამხ. დენისენკო მეთაურობს, საუკეთესო მაჩვენებლებს მიაღწიეს როგორც საბრძოლო, ისე პოლიტმომზადებაში. ამ ქვედანაყოფმა ფიცის მიღებისათვის მზადებაში პირველი ადგილი დაიკავა მთელ № ნაწილში.

ასეთივე მდგომარეობაა ყველა ნაწილებსა და დანაყოფებში. 23 თებერვალს ყველა ამ ნაწილებსა და დანაყოფებში ჩვენი სამშობლოს სახელოვანი დამცველები მიიღებენ დიად ფიცს სამშობლოსა და საბჭოთა ხალხის ერთგულებაზე.

ფიცის მიღების დღისათვის

წითელი არმიის საოლქო სახლში (თბილისი) 22 თებერვალს გაიმართება დიდი საზეიმო საღამო, რომელზედაც მოგონებებით გამოვლენ სამოქალაქო ომის მონაწილენი. შემდეგ დაიწყება სალამოს სპეციალური პროგრამა.

ამ რამდენიმე დღის წინათ მოეწყო და უკვე დამთავრდა № ნაწილის ასკილომეტრიანი გადასვლა სამთო პირობებში. გადასვლა დიდი წარმატებით დამთავრდა.

წითელარმიელური ფიცი—მტკიცე და უხეში იქნება

თბილისის გარნიზონის ნაწილებში, ისევე როგორც ამიერ-კავკასიის მთელ სამხედრო ოლქში და მთელ უძლეველ წითელ არმიაში, ჩვენი სახელოვანი მებრძოლები, მეთაურები, პოლიტმუშაკები და სამხედრო მსახურნი უკვე მზად არიან მტკიცე და უტეხი წითელარმიელური ფიცის მისაღებად.

ნაწილებსა, დანაყოფებსა და ქვედანაყოფებში ფიცის მისაღებად უკვეთ მომზადებისათვის გაშლილია წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის 21 წლისთავის სახელობის შეჯიბრება.

საზეიმო დღეების მოახლოების გამო გარნიზონის ნაწილებსა და დანაყოფებში უკვე შეუდგნენ გაშლილი შეჯიბრების შედეგების შემოწმებას. ყველგან მიმდინარეობს მებრძოლთა შემოწმება საბრძოლო და პოლიტიკურ მომზადებაში.

იმ ქვედანაყოფის წითელარმიელებმა, რომელსაც ამხ. ანდრიზანოვი მეთაურობს, საცეცხლო მომზადებაში საუკეთესო შეფასება მიიღეს. წითელარმიელები ამხ. ეგოროვი, ტატოვი, რამანოვი და სხვ. მიზანში ესროდნენ ფრიადზე.

ამხ. ვერნაგოროვის ქვედანაყოფში არ აღმოჩნდა არცერთი ისეთი წითელარმიელი, რომელსაც ფრიადზე არ შეესრულებინოს მიზანში თოფის სროლა და მაღალი შეფასება არ მიეღოს საბრძოლო ყუმბარების სროლაში. განსაკუთრებით კარგი შედეგები გვიჩვენეს წითელარმიელებმა—დაბელიანმა, ერმაკოვმა და მალიშევმა. დანაყოფის ასე კარგად მომზადებისათვის დანაყოფის მეთაურს ამხ. ვერნაგოროვს მადლობა გამოუცხადეს.

იმ ქვედანაყოფში, რომელსაც ამხ. დენისენკო მეთაურობს, საუკეთესო მაჩვენებლებს მიაღწიეს როგორც საბრძოლო, ისე პოლიტმომზადებაში. ამ ქვედანაყოფმა ფიცის მიღებისათვის მზადებაში პირველი ადგილი დაიკავა მთელ № ნაწილში.

ასეთივე მდგომარეობაა ყველა ნაწილებსა და დანაყოფებში. 23 თებერვალს ყველა ამ ნაწილებსა და დანაყოფებში ჩვენი სამშობლოს სახელოვანი დამცველები მიიღებენ დიად ფიცს სამშობლოსა და საბჭოთა ხალხის ერთგულებაზე.

საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოში

1939 წლის 16 თებერვალს ამხ. ვ. მ. ბაქრაძის თავმჯდომარეობით შესდგა საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს სხდომა.

სახკომსაბჭომ აღნიშნა, რომ მთელი რიგი სახალხო კომისარიატებისა და ცენტრალური ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა მხრივ არასერიოზული დამოკიდებულების შედეგად ჯერ კიდევ სუსტად არის გაშლილი კაპიტალური მშენებლობის სამუშაოები, სრულიად არადამაკმაყოფილებლად სრულდება 1939 წლის პირველი კვარტალის კაპიტალური მშენებლობის დაწესებული გეგმა.

იანვარში სახსრების გატანის კვარტალური გეგმა შესრულებულია 13 პროცენტით; ჯანსახკომს, ცეკავშირს, კინოფიკაციის საქმეთა სამმართველოს, საქავტოტრანსსა და სამოქალაქო საჰაერო ფლოტის სამმართველოს იანვარში არაფერი არ გაუკეთებიათ კაპიტალური მშენებლობის ხაზით.

კაპიტალური მშენებლობის გეგმა ჩაშალეს: ხელოვნების საქმეთა სამმართველომ, რომელმაც იანვარში კვარტალური გეგმა შეასრულა მხოლოდ 3 პროც., სატყეო მრეწველობის სახალხო კომისარიატმა — 6 პროც., კვების მრეწველობის სახალხო კომისარიატმა—12,2 პროც., მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატმა—11,1 პროც., ადგილობრივი მრეწველობის სახალხო კომისარიატმა—14,6 პროც. და განსახკომმა — 7,4 პროც. კაპიტალურ სამუშაოთა გეგმა უმნიშვნელო პროცენტით აქვს შესრულებული აგრეთვე თბილისის საბჭოს და კომუნალური მეურნეობის სახალხო კომისარიატს.

სახკომსაბჭომ წინადადება მისცა ყველა სახალხო კომისარიატსა და ცენტრალური ორგანიზაციის ხელმძღვანელებს პირადად იმუშაონ კაპიტალური მშენებლობის საკითხებზე, სახალხო კომისარიატების კოლეგიების სხდომებზე განიხილონ კაპიტალურ სამუშაოთა მიმდინარეობის საკითხი, გამოარკვიონ თვითეული ცალკე ობიექტისათვის არსებული გეგმის შეუსრულებლობის მიზეზები და დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი ჩამორჩენის ლიკვიდაციისათვის.

სახკომსაბჭომ წინადადება მისცა სახელმწიფო საგეგმო კომისიას შეამოწმოს, თუ რამდენად არის უზრუნველყოფილი 1939 წლის მშენებლობის ობიექტები პროექტებითა და ხარჯთაღრიცხვებით, აგრეთვე, როგორ სწარმოებს სამშენებლო მასალების ფონდების გატანა და შემოწმების შედეგები ხუთი დღის ვადაში მოახსენოს საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოს.

სახკომსაბჭომ დაავალა საამშენებლო ტრესტებს (საქმშენს, თბილმშენს, საქქარხმშენსა და სხვ.) დაუყოვნებლივ გაშალონ მუშაობა ყველა მშენებლობაზე, შეადგინონ სამუშაოთა კალენდარული გეგმა და უზრუნველჰყონ პირველი კვარტალის გეგმის 100 პროცენტით შესრულება.

○

სახკომსაბჭომ განიხილა საქართველოს სსრ მრეწველობის მიერ პირველი კვარტალის საწარმოო გეგმის შესრულების მიმდინარეობის საკითხი და აღნიშნა, რომ საქართველოს სსრ მრეწველობის მიერ 1939 წლის იანვარში საწარმოო გეგმის შესრულება სრულიად არადამაკმაყოფილებელია.

სახკომსაბჭომ წინადადება მისცა საქართველოს სსრ კვების, მსუბუქი, ადგილობრივი და სატყეო მრეწველობის სახალხო კომისარიატებს გააუმჯობესონ ხელმძღვანელობა თვითეული ცალკე საწარმოსადმი, ხუთი დღის ვადაში მოისმინონ სახალხო კომისარიატების კოლეგიის სხდომებზე ჩამორჩენილი საწარმოების მოხსენებანი და თვითეული საწარმოს მიხედვით ცალკე დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი.

○

სახკომსაბჭომ მოისმინა ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ მიმდინარეობს საგაზაფხულო მარცვლეული კულტურების ჯიშიანი თესლის გადაცვლა 1939 წელს დასათესად, და აღნიშნა, რომ შეუწყნარებლად ჭიანურდება საგაზაფხულო მარცვლეული კულტურების ჯიშიანი თესლის გადაცვლა.

სახკომსაბჭომ დაავალა სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცაკის თავმჯდომარეს, ლუჩსმბურგისა და წითელწყაროს რაიონმასკომების თავმჯდომარეებს დაუყოვნებლივ დაიყვანონ კოლმეურნეობებამდე და „ზაგოტზერნოს“ პუნქტებამდე საგაზაფხულო კულტურების ჯიშიანი თესლის გადაცვლის გეგმა, ამასთან გააფრთხილა ყველა რაიონმასკომის თავმჯდომარე და რაიონმწყობის გამგე, რომ ისინი პერსონალურად არიან პასუხისმგებელი იმისათვის, რათა კოლმეურნეობებმა „ზაგოტზერნოს“ პუნქტებზე მიტანონ გაწმენდილი და დასამზადებელ კონდიციებამდე დაყვანილი მარცვალი ჯიშიან თესლზე გადაცვლელად.

სახკომსაბჭომ მიუთითა შემდეგი რაიონმასკომების თავმჯდომარეებს: ხაშურისას—ამხ. ზუმბაძეს, კასპისას—ამხ. სიდამონიძეს, გურჯაანისას—ამხ. მაისურაძეს, თელავისას—ამხ. ძამუკაშვილს და ორჯონიკიძისას—ამხ. კვირიკაშვილს, რომ ისინი უწევენ ცუდ ხელმძღვანელობას კოლმეურნეობათა რიგითი მარცვლის ჯიშიან თესლზე გადაცვლის საქმეს. საქართველოს სსრ მიწსახკომს წინადადება მიეცა დაადოს სასჯელი რაიმიწგანების იმ გამგეებს, რომლებსაც არ გაუშლიათ მუშაობა ჯიშიანი თესლის გადასაცვლელად.

○

სახკომსაბჭომ მოისმინა ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ მიმდინარეობს მინერალური სასუქის მიღება და გატანა საქართველოს სსრ კოლმეურნეობების მიერ 1939 წლის გაზაფხულისათვის. და აღნიშნა, რომ, რაიონმასკომების თავმჯდომარეთა ბრალეულობის გამო, მოკიდებულების შედეგად, ცალკეული რაიონები ჩაშლის საფრთხეს უქმნიან მინერალური სასუქის თვის დროზე გატანას.

სახკომსაბჭომ დასახა მთელი რიგი პრაქტიკული ღონისძიებანი ჩამორჩენის ლიკვიდაციისათვის და წინადადება მისცა რაიონმასკომების თავმჯდომარეებს და რაიმიწგანების გამგეებს დაუყოვნებლივ შეამოწმონ ყველა კოლმეურნეობაში მინერალური სასუქის მიღებისა და გატანის მიმდინარეობა და მიიღონ ზომები, რომლებიც უზრუნველჰყოფენ სასუქის გატანას სოფლმეურნეობათა ბაზებიდან და მის შეტანას მინდვრებსა და პლანტაციებზე აგროწესებით დადგენილ ვადებში.

○

სახკომსაბჭომ მიიღო ღონისძიებანი შრომის წიგნაკების აღრიცხვისა და შენახვის კონტროლის გასაძლიერებლად. საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატსა და ცენტრალური დაწესებულებების ხელმძღვანელებს წინადადება მისცა რაიონმასკომების თავმჯდომარეებს და რაიმიწგანების გამგეებს დაუყოვნებლივ შეამოწმონ ყველა კოლმეურნეობაში მინერალური სასუქის მიღებისა და გატანის მიმდინარეობა და მიიღონ ზომები, რომლებიც უზრუნველჰყოფენ სასუქის გატანას სოფლმეურნეობათა ბაზებიდან და მის შეტანას მინდვრებსა და პლანტაციებზე აგროწესებით დადგენილ ვადებში.

○

სახკომსაბჭომ მოისმინა ინფორმაცია საქონელბრუნვის 1939 წლის პირველი კვარტალის გეგმის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ და აღნიშნა, რომ საქონელბრუნვის გეგმა 1 თებერვლისთვის საქართველოს სს რესპუბლიკაში შესრულებულია 30.6 პროც., აქედან ქალაქად — 32,5 პროც. და სოფლად — 26,7 პროც. საქართველოს სსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს წინადადება მისცა სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან ერთად შეამოწმოს, თუ როგორ მიმდინარეობს საქართველოს სსრ სავაჭრო ორგანიზაციების მიერ ხელშეკრულებათა დადება ადგილობრივი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის, სარეწაო კოოპერაციის, ინვალიდთა კოოპერაციის საწარმოებთან და სხვა ადგილობრივ საწარმოო ორგანიზაციებთან, ამასთან უზრუნველჰყოს ხელშეკრულებათა მაქსიმალური რაოდენობით დადება ამ ორგანიზაციების პროდუქციაზე იმ მიზნით, რომ რეალიზებულ იქნას იგი ადგილობრივ ბაზარზე.

სახკომსაბჭომ დაავალა საქართველოს ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს და ცეკავშირის პრეზიდიუმს გადასინჯონ საქონლის ნაშთები რომლებიც საწყობებში, ისე საგაჭრო ქსელში საქონლის ცალკეული ჯგუფების მიხედვით და მიიღონ ზომები საქონლის ჩაწოლის ლიკვიდაციისათვის.

○

სახკომსაბჭომ აღნიშნა, რომ საქართველოს სახკომსაბჭოს მიერ არაერთხელ მიცემული გაფრთხილების მიუხედავად, საქალაქო საბჭოებმა და რაიონმასკომებმა სერიოზული ყურადღება არ მიაქციეს ქალაქებში სასკოლო მშენებლობას.

სახკომსაბჭომ საქალაქო სკოლების მშენებლობის საბოლოო ვადად დაადგინა 15 ივლისი და დასახა მთელი რიგი ღონისძიებანი, რომლებიც უზრუნველჰყოფენ მშენებლობის დამთავრებას დაწესებულ ვადებში.

○

სახკომსაბჭომ მოისმინა ინფორმაცია ფოლადის სახსრების მობილიზაციის 1939 წლის პირველი კვარტალის გეგმების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ და წინადადება მისცა საქართველოს სსრ ფინსახკომს, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ სახკომსაბჭოებს, სამხრეთ - ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცაკს, საქალაქო საბჭოებსა და რაიონმასკომებს დაუყოვნებლივ შეამოწმონ, თუ როგორ სრულდება ფოლადი სახსრების მობილიზაციის პირველი კვარტალის გეგმა ყოველგვარი სახის გადასახდელის მიხედვით და მიიღონ ზომები ჩამორჩენის ლიკვიდაციისათვის, კერძოდ იმისათვის, რომ ა. წ. 10 მარტისათვის სავსებით იქნას ლიკვიდირებული ყოველგვარი სახის გადასახდელის ნარჩენები, ამასთან არ დაუშვან ახალი ნარჩენების დაგროვება მიმდინარე გადასახდელების ხაზით. სახკომსაბჭომ დაავალა საფინანსო ორგანოებს გამოიყენონ კანონით გათვალისწინებული სასჯელის ზომები ყველა შენარჩენის მიმართ და, პირველ რიგში, ერთპიროვნული მეურნეობების მიმართ.

○

საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოსთან შექმნილია წყალდიდობასთან მებრძოლი კომისია შემდეგი შემადგენლობით: თავმჯდომარე — საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარი ამხ. ა. ნ. რაფავა, საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარი ამხ. ს. გ. ნოშტარია, საქართველოს სსრ მიწსახკომის წყალთა მეურნეობის სამართველოს უფროსი ამხ. ს. ზ. ზერეკიძე, საქართველოს სსრ შინსახკომის გზატკეცილებისა და ყაჩარგზების და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოს უფროსი ამხ. ნ. გ. ქავთარაძე და აჭარა-გურიის რკინიგზის უფროსის მოადგილე ამხ. გ. ს. კიკნაძე.

სახკომსაბჭომ წინადადება მისცა იმ რაიონების რაიონულ აღმასრულებელ კომიტეტებსა და საქალაქო საბჭოებს, რომლებსაც წყალდიდობის საფრთხე ემუქრებათ, შეჰქმნან ანალოგიური კომისიები.

შრომა სსრ კავშირში დიდებით არის მოსილი

„პრავდა“ აქვეყნებს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებას ქვანახშირის მრეწველობის 1.400-ზე მეტი საუკეთესო ადამიანის ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოების შესახებ. ეს არის ახალი რაზმი ქვანახშირის მრეწველობის სტახანოველებისა და ხელმძღვანელებისა, რომლებსაც ჩვენი ქვეყანა, საბჭოთა მთავრობა, ბოლშევიკების პარტია პატივს მიუზღავენ მათი ენტუზიაზმისათვის, ინიციატივისათვის, შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულებისათვის.

ამ უკანასკნელი დეკადების განმავლობაში ეს პირველი მასობრივი დაჯილდოება არ არის ჩვენი სამშობლოს მოწინავე ადამიანებისა, რომლებმაც თავი გამოიჩინეს სოციალისტური მშენებლობის სხვადასხვა უბანზე. საბჭოთა კავშირის მთავრობამ ამ ცოტა ხნის წინათ აღნიშნა უზბეკეთის, უკრაინის, ყაზახეთის, მოსკოვის ოლქის სოფლის მეურნეობის, აგრეთვე სხვადასხვა სამრეწველო საწარმოთა და სასწავლებელთა მოწინავე ადამიანების მუშაობა.

საბჭოთა კავშირის ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოებულთა შორის არიან რიგითი კოლმეურნეები და მუშები, ბრიგადირები და ოსტატები, ქარხნებისა და მტს-ების დირექტორები, რაიკომებისა და ოლქკომების მდივნები, მეცნიერების, ტექნიკის, ლიტერატურის, ხელოვნების გამოჩენილი მუშაკები, უფვალსაჩინოესი პარტიული და საბჭოთა მოღვაწენი, წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სახელოვანი მებრძოლნი, მეთაურები და პოლიტმუშაკები.

ჩვენი მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, სოციალისტური კულტურის რამდენიმე ათასი მოწინავე ადამიანის დაჯილდოება დაემთხვა იმ დროს, როცა გამოქვეყნდა თანამედროვეობის შესანიშნავი დოკუმენტი — პარტიის XVIII ყრილობისათვის ამხ. მოლოტოვის მოხსენების თეზისები. ამ თეზისებში შეჯამებულია მთელი ისტორიული

სოციალისტური წყობილების ბუნება, სადაც თვითეულ ადამიანს სრული შესაძლებლობა აქვს შემოქმედებითი მუშაობისათვის, სადაც ადამიანთა ნიჭის განვითარებისათვის არ არსებობს დაბრკოლება, არ არსებობს შემაფერხებელი ბარიერები, — სოციალისტური წყობილების ბუნება ისეთია, რომ მოწინავეები, სახელოვანი ადამიანები, გმირები ჩვენში ათასობით იბადებიან. და არაფერი არ არის გასაკვირველი იმაში, რომ ჯერ კიდევ გუშინ უცნობი მაღაროელი, კოლმეურნე, მებრძოლი, პარტმუშაკი ცნობილი ხდება თავისი ოლქის საზღვრებს იქით, ცნობილი ხდება მთელს ქვეყანაში. რევოლუციის წლებში და განსაკუთრებით ორი სტალინური ხუთწლედის განმავლობაში ჩვენი სამშობლოს უდიდეს მონაპოვარს წარმოადგენს ადამიანთა განსაცვიფრებელი ზრდა. ქალაქსა და სოფლის მილიონობით მშრომელნი სოციალისტური საზოგადოების შენებული მშენებლები გახდნენ, აღიზარდა კომუნისტური პარტიის მიერ გამოწრთობილი და გამოზრდილი მრავალათასიანი საბჭოთა ინტელიგენცია.

ხალხის მტრები, რომლებიც ერთ დროს მრავალი სამეურნეო, პარტიული და საბჭოთა ორგანიზაციის ხელმძღვანელობაში გაძვრნენ, ბოროტი განზრახვით ჰფუშავდნენ სოციალისტური მშენებლობის ვეგმების შესრულებას, ყოველნაირად აფერხებდნენ ჩვენი ადამიანების ზრდას, ყოველნაირად უთხრიდნენ ძირს საბჭოთა პატრიოსანი მშრომელების მუშაობას. ამას ადგილი ჰქონდა ქვანახშირის მრეწველობაშიც. ყველას ახსოვს, თუ რა ციებ-ცხელებას განიცდიდა დონეცის ბასეინი, სადაც, საუკეთესო ადამიანთა ცდების მიუხედავად, ამოღება დიდხანს არ სცილდებოდა ვეგმის 85-90 პროცენტს. პარტიის სტალინურმა ცენტრალურმა კომიტეტმა თვით დონბასის მოწინავე ადამიანების — სტახანოველების, დამკვრელების, ინჟინრების — დახმარებით გამოაშკარავა და გაანადგურა მავნებლური ტროცკისტულ-ბუხარინული ბუდეები, რომლებიც არსებობდა სრულიად-საკავშირო ქურაში. და დონბასი, მისი ტრესტები და შახტები უკვე თანდათან გამაგრდნენ წელში, მაღლა ასწიეს ამოღების მხრივ, სერიოზული გამარჯვებანი მოიპოვეს. საბჭოთა მთავრობა განსაკუთრებული ყურადღებით ადევნებს თვალყურს ქვანახშირის მრეწველობის მუშაობას, მან აღნიშნა ეს მიღწევები, ქვანახშირის მრეწველობის აღმავლობის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ირლანდია

(ცნობა)

ამ უკანასკნელ დროს თვალსაჩინოდ გაძლიერდა ირლანდიელი ხალხის ბრძოლა თავისი დამოუკიდებლობისათვის. ამასთან დაკავშირებით ვიძლევით ისტორიულ ცნობას, რომელიც ასურათებს ირლანდიის განმათავისუფლებელი ბრძოლის ცალკეულ ეტაპებს.

ირლანდიას ბრიტანეთის კუნძულებს შორის თავისი სიდიდით მეორე ადგილი უკავია. ირლანდიის ფართობი შეადგენს 82.500 კვადრატულ კილომეტრს. მოსახლეობა უდრის 4.246 ათას კაცს. ირლანდია მდებარეობს ატლანტის ოკეანეში დიდი ბრიტანეთის დასავლეთით. დიდი ბრიტანეთიდან მას ჰყოფს ჩრდილოეთის არხი, ირლანდიის ზღვა და სამხრეთის არხი. 1920 წლამდე ირლანდია მთლიანად შედიოდა დიდი ბრიტანეთისა და ირლანდიის შეერთებული სამეფოს შემადგენლობაში.

საუკუნეზე მეტია, რაც ირლანდიელი ხალხი შეუპოვარ ბრძოლას ეწევა თავისი დამოუკიდებლობისათვის. ამ ნაციონალურ-განმათავისუფლებელი ბრძოლის შედეგად ინგლისის პარლამენტი იძულებული იყო 1920 წელს გამოეცა კანონი, რომლის მიხედვითაც ირლანდია იყოფა ორ ნაწილად: ჩრდილოეთ ნაწილად 6 საგრაფოს შემადგენლობით და სამხრეთ ნაწილად 26 საგრაფოს შემადგენლობით ამ უკანასკნელთათვის ადგილობრივი ავტონომიის მინიჭებით. ჩრდილოეთი ირლანდია ანუ, როგორც მას სხვანაირად უწოდებენ, ოლსტერი, რომელიც ნაწილობრივ დასახლებულია ინგლისიდან გადმოსული ხალხით და რომელიც წარმოადგენდა ინგლისის მემამულეებისა და ბურჟუაზიის დასაყრდენს ირლანდიის დამოუკიდებლობის წინააღმდეგ ბრძოლაში, დაეთანხმა ამ კანონს. სამხრეთი ირლანდია კი, რომელმაც ჯერ კიდევ 1919 წელს გამოაცხადა თავისი თავი რესპუბლიკად, არ დაკმაყოფილდა ამ კანონით და არ სცნო იგი. დამატებით მოლაპარაკების შემდეგ 1921 წელს სამხრეთ ირლანდიასა და ინგლისის მთავრობას შორის დაიდო შეთანხმება, რომლითაც სამხრეთ ირლანდიამ თვითმმართველობის უფლებები (დომინიონის უფლებები) მიიღო და იმ დროიდან ირლანდიის თავისუფალ სახელმწიფოდ იწოდება. ჩრდილოეთ ირლანდია ანუ ოლსტერი ამ შეთანხმებით ირლანდიის თავისუფალი სახელმწიფოს შემადგენლობაში არ ყოფილა მოქცეული. ოლსტერს თავისი დამოუკიდებელი პარლამენტი აქვს და იგი დიდბრიტანეთის შეერთებული სამეფოს შემადგენლობაში შედის.

მაგრამ ამ რეფორმამ არ დააკმაყოფილა ირლანდიელები, რომელნიც განაგრძობდნენ ბრძოლას თავისი დამოუკიდებლობისათვის. 1937 წელს შემუშავებულ იქნა ირლანდიის თავისუფალი სახელმწიფოს ახალი კონსტიტუცია, რომელიც ძალაში შევიდა იმავე წლის 29 დეკემბერს. ამ კონსტიტუციის თანახმად, ირლანდიის თავისუფალ სახელმწიფოს ეწოდება ეირე და იგი წარმოადგენს „სუვერენულ დამოუკიდებელ დემოკრატიულ სახელმწიფოს". 1938 წლის 4 მაისს არჩეულ იქნა ეირეს პირველი პრეზიდენტი. ეირეს დედაქალაქია დუბლინი.

⊙

ირლანდიის ხელოვნური დაყოფა ორ ნაწილად ძლიერ დაეტყო ქვეყნის ეკონომიურ განვითარებას.

ინგლისის მიერ ირლანდიელი ხალხის ჩაგვრამ გავლენა მოახდინა ამ ქვეყნის მეურნეობის მთელ განვითარებაზე; ეს ქვეყანა არსებითად მეტროპოლიის სასოფლო-სამეურნეო დანართს წარმოადგენს. ინგლისის ლიბერალებისა და ირლანდიის შესახებ ლენინი 1914 წელს დაწერილ სტატიაში აღნიშნავდა, რომ „ინგლისი საუკუნეთა განმავლობაში იმონებდა ირლანდიას, უმაგალითოდ სტანჯავდა, აწამებდა და ჰხოცავდა შიმშილით ირლანდიელ გლეხებს, ერეკებოდა მათ მიწებიდან, აიძულებდა მათ ასეულ ათასობით და მილიონობით დაეტოვებინათ სამშობლო და ამერიკაში გადასახლებულიყვნენ... ირლანდიელ გლეხთა უმაგალითო გაჭირვება და ტანჯვა წყმაგალითო გაჭირვება და ტანჯვა წყმაგალითო გაჭირვება და ტანჯვა წყ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՂԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐԸ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ Է

ՀԱՅԿՈՀ, 19 մարտի (նախօրեին). Հայկական հողային հանրապետության մարզական գաղափարը հաստատուն արմատներ է գցել մեր ժողովրդի մեջ։ Ամբողջ հանրապետությունում ստեղծվել են մարզական հազարավոր խմբակներ, որոնք ընդգրկում են հարյուր հազարավոր մարդկանց։ Հանրապետության մարզական կազմակերպությունները ամեն տարի կազմակերպում են մարզական տոներ, որոնք ամբողջ ժողովրդի համար մեծ տոնախմբություններ են դառնում։

Այդ տոներին մասնակցում են հազարավոր մարդիկ, որոնք ցուցադրում են իրենց մարզական պատրաստության բարձր մակարդակը։ Այդ տոներին մասնակցում են նաև հանրապետության ամենահայտնի մարզիկները։

Մարզական տոների ամենամեծ տոնախմբությունը տեղի է ունենում հանրապետության մայրաքաղաքում։ Այդ տոնախմբությունը տևում է երեք օր։ Առաջին օրը տեղի է ունենում մարզական շքերթ, որին մասնակցում են հանրապետության մարզական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները։ Շքերթին հետևում են մարզական մրցումներ։ Մրցումներին մասնակցում են հանրապետության ամենալավ մարզիկները։ Մրցումների վերջին օրը տեղի է ունենում մարզական տոնի փակման հանդիսավոր արարողությունը։

Հանրապետության մարզական կազմակերպությունները մեծ ուշադրություն են դարձնում մարզական տոների կազմակերպման վրա։ Այդ տոները ամեն տարի ավելի հարուստ են դառնում իրենց բովանդակությամբ։ Ամեն տարի ավելի շատ մարզիկներ են մասնակցում այդ տոներին։ Ամեն տարի ավելի բարձր են դառնում մարզական տոների մասնակիցների ցուցադրած արդյունքները